

Bilaga 1

Arvidsjaurs kommun
Árviesjávrien kommuvdna

Delegeringsbeslut

Datum
2025-12- 16

§ 11

Nämnd/Styrelse	Kommunstyrelsen
Ärendegrupp	Besluts på nämndens vägnar i ärende som är så brådskande, att nämnden inte kan avvaktas.
Delegat	Marcus Lundberg
Föredragande	Britta Lundgren

Beskrivning av ärendet

Hösten 2024 presenterade regeringen sin infrastrukturproposition, med ekonomiska ramar för den kommande nationella planen och länsplanerna. Utifrån riksdagsbeslutet fick sedan Trafikverket i uppdrag att ta fram förslag till nationell plan för transportsystemet och länsplaneupprättarna fick i uppdrag att ta fram länsplaner.

Den 30 september 2025 redovisade Trafikverket förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen 2026-2037. Trafikverkets förslag gick samtidigt på extern remiss och remissynpunkter lämnas till regeringen. Det är sedan regeringen som beslutar om den nationella planen.

Beslut

Arvidsjaurs kommun har tagit del av förslaget till nationell plan för transportinfrastrukturen som Trafikverket redovisat och lämnar härmed nedanstående yttrande över förslaget i enlighet med Bilaga 1.

Beslutsfattare

Marcus Lundberg

Arvidsjaur kommun
Árviesjávrien kommuvdna

Handläggare
Britta Lundgren
Erika Resin

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum

2025-12-09

Referens, Dnr

Direktval
0960-15565
0960-15560

Yttrande över förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen 2026-2037

Sammanfattning av ärendet

Hösten 2024 presenterade regeringen sin infrastrukturproposition, med ekonomiska ramar för den kommande nationella planen och länsplanerna. Utifrån riksdagsbeslutet fick sedan Trafikverket i uppdrag att ta fram förslag till nationell plan för transportsystemet och länsplaneupprättarna fick i uppdrag att ta fram länsplaner. Den 30 september 2025 redovisade Trafikverket förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen 2026-2037. Trafikverkets förslag gick samtidigt på extern remiss och remissynpunkter lämnas till regeringen. Det är sedan regeringen som beslutar om den nationella planen.

Arvidsjaur som nod i inlandet

Arvidsjaur kommun har en gynnsam placering mellan kust och fjäll och med riksväg 94, 95 och E45:an som passerar genom kommunen. Arvidsjaur samhälle är en viktig kommunikationsnod i hela regionen genom sin placering som en knutpunkt för både gods och persontrafik med bil, buss och flyg. Riksväg 95 har också en gränsöverskridande funktion som en av de få övergångar till Norge i norra Sverige. Flygförbindelserna från Arvidsjaurs flygplats både nationellt och internationellt är ytterst viktiga för kommunens och regionens invånare, näringsliv och besöksnäring. Järnvägen är också ett viktigt kommunikationsstråk som i en framtid skulle kunna vara av ännu större betydelse för person- och godstrafik. Betydelsen av Arvidsjaur som nod i transportsystemet ökar också med anledning av Försvarmaktens växande verksamhet på orten där regementet blivit garnison och FMLOG har etablerat Övre Norrlands försörjningsområde med Arvidsjaur som nod.

Industrisatsningarna i norr

Planen lyfter flera gånger att medel har avsatts för att möta industrisatsningarna i norr. Kommunen anser att det är viktigt att infrastrukturen planeras och byggs utifrån förutsättningarna att satsningarna blir av samt att tillräckliga medel tilldelas så att det inte leder till att övriga länets behov inte kan tillgodoses.

Det statliga vägnätet

Kommunen instämmer i analysen om att det finns ett stort eftersatt underhållsbehov. Norrbotten har Sveriges mest omfattande vägnät i relation till befolkning och största geografiska avstånd. Många vägar har låg bärighet, saknar viltstängsel och saknar trafiksäker standard. Avsatta medel i planen måste möta vägarnas behov av reparation, upprustning och underhåll. Viktigt är också att tillräckliga medel avsätts i länstransportplanerna. Kommunen vill betona att hastighetssänkningar inte är en hållbar lösning i en region som redan har en utmaning med långa avstånd och transporttider och får aldrig användas för att ersätta investerings-, underhålls- och driftåtgärder.

Bidrag till det enskilda vägnätet

Av planen framgår:

”Det enskilda vägnätet står för huvuddelen av Sveriges vägnät räknat i kilometer, och sköts av dem som använder vägen – ofta fastighetsägare organiserade i en samfällighet. Vissa enskilda vägar är berättigade till statsbidrag. De ökade medlen till vidmakthållande möjliggör att statsbidragen till enskild väghållning kan ökas med två tredjedelar till 30 miljarder kronor.”

Det statliga bidraget till det enskilda vägnätet är en viktig förutsättning för oss inlandskommuner varför kommunen ser det nödvändigt att bidraget utökas och indexeras.

Möjligheten för kommuner att söka bidrag via länstransportplanerna

Det är viktigt att möjligheten för kommuner att söka bidrag via Länstransportplanen bibehålls. Detta är en viktig förutsättning för att kunna vidareutveckla ett väl fungerande kommunikationsnät inom kommunen då det även inom det kommunala gatunätet finns ett stort behov av åtgärder.

Inlandsbanan

Kommunen ser negativt på att Inlandsbanan nedprioriteras i Trafikverkets planförslag. I det nuvarande förslaget föreslås att driftsbidraget för att förvalta järnvägen minskas kraftigt, samtidigt som inga medel tilldelas för upprustning av Inlandsbanan. Detta trots en ökande efterfrågan på transporter, en markant uppgång i godstrafik och den viktiga roll Inlandsbanan har för att avlasta det övriga järnvägsnätet vid störningar samt möjlighet till planerad omledning vid arbeten på Trafikverkets anläggningar.

Ett minskat driftsbidrag för Inlandsbanan riskerar att försvaga en redan nedsatt infrastruktur vilket är mycket oroande. Industrin i norr växer och behoven överstiger kapaciteten i det svenska järnvägssystemet.

Kommunen anser att planförslaget behöver revideras för att ta hänsyn till den underhållsskuld som finns, och det faktum att höjt driftsbidrag krävs för att säkerställa en grundläggande funktionalitet för Inlandsbanan. Driftsbidraget bör minst utgå från den nivå som är idag, med fortsatt årlig indexuppräknings. Utan ett stabilt och värdesäkrat driftsbidrag riskeras både kapacitet, effektivitet och Sveriges konkurrenskraft i det fall alternativ saknas för viktiga järnvägstransporter.

Betydelsen av alternativa transportvägar blev tydlig under höstens översvämningar i Västernorrland, då stora delar av järnvägstrafiken i nord-sydlig riktning slogs ut. Samtidigt har Inlandsbanans strategiska relevans ökat de senaste åren, särskilt i ljuset av Sveriges medlemskap i Nato och totalförsvarets växande behov av robusta transportlösningar. Kommunen bedömer därför att Trafikverkets planförslag i högre grad behöver beakta de investeringar som krävs för att utveckla Inlandsbanan, liksom den nytta sådana satsningar skulle innebära för hela landet.

Tvärbanan Arvidsjaur – Jörn

Arvidsjaur kommun har noterat att Trafikverket under 2025 har påbörjat arbetet med att röja vegetationen mellan Arvidsjaur och Jörn (bandel 151). Syftet enligt Trafikverkets nyhet (<https://www.trafikverket.se/om-oss/nyheter/lansnyheter/norrboten/2025/jarnvagen-mellan-arvidsjaur-och-jorn-rojs/>, 2025-08-20) är att utreda om en framtida trafikering av sträckan är genomförbar. Kommunen anser att Tvärbanan bör rustas. För att stärka systemets robusthet och skapa nödvändig redundans i järnvägsnätet krävs att fungerande omledningsmöjligheter prioriteras. En upprustning och återöppning av tvärbanan Arvidsjaur-Jörn, som förvaltas av Trafikverket, utgör en strategiskt viktig åtgärd för att möjliggöra omledning av trafik vid störningar samt att öka kapaciteten i det svenska järnvägssystemet.

Driftsbidrag till flygplatser

Om icke-statliga flygplatser står:

Utgifter för driftsbidrag till flygplatser på anslag 1:6 Ersättning avseende flygplatser ingick i planeringsramen i inriktningsunderlaget. Utgifterna uppgår till 210 miljoner kronor per år och därmed för 12-årsperioden till 2 520 miljoner kronor. Utöver dessa utgifter disponerar Trafikverket medel inom anslag 1:6 Ersättning avseende flygplatser för att täcka utgifter för att upprätthålla beredskap för samhällsviktiga funktioner på vissa flygplatser, men den anslagsposten ingår inte i nationell plan. Inte heller den anslagspost för vissa flygtrafiktjänster som Luftfartsverket disponerar år 2025 ingår i planen.

Arvidsjaur flygplats är en viktig länk i kedjan av effektiva flygtransporter till och från Norrbottens inland. Med anledning av bland annat flygplatsens geografiska läge och betydelse för test- och turistverksamheten i regionen samt ur militär synpunkt anser kommunen att det statliga stödet till icke-statliga flygplatser är otroligt viktigt. Kommunen konstaterar att beloppet i Trafikverkets plan inte ligger i linje med regeringens budgetproposition (<https://www.regeringen.se/artiklar/2025/10/prioriteringar-inom-transporter-och-infrastruktur--budgetpropositionen-for-2026/>). Kommunen anser att det är ytterst viktigt att det statliga stödet för icke statliga flygplatser fortsätter att vara på den beslutade nivån i regeringens höstbudget för en god tillgänglighet även för Norrlands inland.

Norrbottenbanan

Norrbottenbanan är avgörande för en industriell utveckling, en sammanhängande arbetsmarknad, kompetensförsörjningen och befolkningsutvecklingen för hela länet. Det är viktigt att hela sträckan byggs under planperioden och att tilldelade

Bilaga 1

medel i den nationella planen för åtgärder kopplat till Norrbotniabanan är tillräckliga så behoven inte innebär att medel behöver avsättas i den mer begränsade länstransportplanen.

Britta Lundgren
Samhällsplanerare

Erika Resin
Samhällsplanerare